

Όχι στη μαγνητοσκόπηση του μαθήματος

του Γιώργου Θαλασσή

Επί 23 χρόνια που ήμουν διευθυντής γυμνασίου στη Σχολή Μωραΐτη αντιστάθηκα πολύ έντονα στις φωτογραφήσεις και τις μαγνητοσκοπήσεις κάθε είδους, με εξαίρεση για τις σχολικές γιορτές και τις θεατρικές παραστάσεις και πάντα με αυστηρές προδιαγραφές.

Είχα ακούσει πολλές φορές αιτήματα γονέων για παρακολούθηση των κοινόχρηστων χώρων του Σχολείου με κάμερα για λόγους ασφάλειας. Μου είχε ζητηθεί να τοποθετηθεί κάμερα ακόμη και στα αποδυτήρια και στους προθάλαμους των τουαλετών, αλλά, παρά τα τόσο παράλογα αιτήματα από μια πολύ μικρή μερίδα γονέων ευτυχώς, κανείς δεν μου ζήτησε να μπει κάμερα και μέσα στις αίθουσες διδασκαλίας. Και όταν η γενική διεύθυνση του Σχολείου μου ζήτησε να μπαίνω στις τάξεις, για να παρακολουθώ την ποιότητα του μαθήματος αρνήθηκα κατηγορηματικά σε αυτό το παιχνίδι εξουσίας. Η αίθουσα διδασκαλίας και το μάθημα δεν πρέπει να παραβιάζονται από κανένα μάτι, κανένα αυτί, καμιά παρουσία τρίτου προσώπου. Και μπορώ να διαβεβαιώσω ότι τα μάτια και τα αυτιά των τρίτων είναι στην πλειοψηφία τους κακόβουλα.

Μου είχε τύχει να κυκλοφορούν μαγνητοσκοπημένα στιγμιότυπα από κινητά μαθητών σε ώρα αντικατάστασης απόντος καθηγητή ή ακόμη και κατά την ώρα του διαλείμματος, που τα χρησιμοποιούσαν γονείς, για να ισχυριστούν ότι ο εικονιζόμενος καθηγητής δεν μπορεί να επιβάλει την τάξη και να κάνει μάθημα. Και δεν θέλω να θυμάμαι το μπούλιγκ που γινόταν με μαγνητοσκοπημένες ιδιωτικές στιγμές παιδιών.

Τώρα βρισκόμαστε αντιμέτωποι με την απαίτηση του υπουργείου παιδείας να μαγνητοσκοποούνται τα μαθήματα, για να προβάλλονται

στα παιδιά που αδυνατούν να παρακολουθήσουν το μάθημα.

Κατανοώ την ανάγκη, κατανοώ τις έκτακτες ανάγκες αυτής της περιόδου, αλλά ούτε σε αυτήν, ούτε σε άλλη περίπτωση εγώ ως διευθυντής σχολείου δεν θα επέτρεπα να γίνει μαγνητοσκόπηση την ώρα του μαθήματος. Υπάρχουν κάποια όρια που δεν πρέπει ποτέ και κάτω από οποιεσδήποτε συνθήκες ή ανάγκες να παραβιάζονται. Και αν γίνει υποχώρηση σε αυτή την ανάγκη, πάντα θα εμφανίζονται τέτοιες ανάγκες στο μέλλον με αυτήν ή με άλλη ηγεσία στο υπουργείο παιδείας, με αυτήν ή με άλλη κυβέρνηση. Κάθε τόσο αδειάζουν από παιδιά οι σχολικές αίθουσες λόγω γρίπης, πάντα θα υπάρχουν παιδιά που λείπουν, παιδιά που έχουν απορίες, παιδιά που κάνουν επανάληψη, παιδιά που προετοιμάζονται για εξετάσεις. Γιαυτό η άρνηση πρέπει και τώρα και στο μέλλον να είναι κατηγορηματική.

Το σχολικό μάθημα δεν είναι ακαδημαϊκή διάλεξη, δεν είναι δημόσια διάλεξη, δεν είναι ανακοίνωση σε επιστημονικό συνέδριο. Το σχολικό μάθημα δεν παράγεται από μια επιστημονική αυθεντία, αλλά από όλη την τάξη. Δεν παράγεται μόνο από τον εκπαιδευτικό, αλλά και από όλα τα παιδιά. Ο/η εκπαιδευτικός δεν απευθύνεται σε ένα πρόσωπο και ανώνυμο ακροατήριο από ένα χειρόγραφο που έχει μπροστά του. Απευθύνεται σε όλα τα παιδιά μαζί, αλλά και σε καθένα χωριστά, κάνει το μάθημα μαζί με όλα τα παιδιά, αλλά και με το καθένα χωριστά. Και κυρίως η σχολική αίθουσα είναι κατεξοχήν ο χώρος όπου γίνονται λάθη, πολλά λάθη, γιατί τα παιδιά μαθαίνουν κυρίως από τα λάθη τους. Λάθη που προσπερνιούνται, που ξεχνιούνται, λάθη που δεν στιγματίζουν. Μέσα στη σχολική αίθουσα τα παιδιά που μιλάνε πολύ θα συγκρατηθούν, για να μιλήσουν και τα παιδιά που μιλάνε λίγο ή καθόλου. Τα παιδιά που έχουν απορίες θα ενθαρρυνθούν να διατυπώσουν τις απορίες τους και τα παιδιά που έχουν καταλάβει το μάθημα θα μάθουν να είναι υπομονετικά με τα παιδιά που έχουν κενά στις γνώσεις τους. Τα παιδιά μέσα στην τάξη δεν μιλάνε μόνο για να ελεγχθούν οι γνώσεις τους. Κυρίως μιλάνε, για να προχωρήσει το μάθημα παρακάτω. Με τη συμμετοχή των παιδιών προχωράει το μάθημα, όχι με τον μονόλογο του

εκπαιδευτικού.

Αλλά μέσα στην τάξη μπορεί να γίνουν κι άλλα πράγματα. Δεν ήταν λίγες οι φορές που κάποιο παιδί το έπαιρνε ο ύπνος κι εγώ έκανα νόημα στα άλλα παιδιά να κάνουν ησυχία κι εγώ μιλούσα χαμηλόφωνα, για να μην ξυπνήσει το παιδί που κοιμόταν. Γιατί συχνά οι έφηβοι υποφέρουν από αϋπνία κι αν το παιδί κοιμόταν δέκα-δεκαπέντε λεπτά θα μπορούσε να συνεχίσει με πιο καθαρό μυαλό την υπόλοιπη μέρα. Κι άλλοτε πάλι που τα έβλεπα αγχωμένα, γιατί είχαν τεστ την επόμενη ώρα, τα άφηνα το τελευταίο δεκαπεντάλεπτο να συζητήσουν μεταξύ τους τις απορίες τους και να κάνουν μια τελευταία επανάληψη. Και τα άφηνα να γελούν και τα έκανα να γελούν. Γιατί το γέλιο είναι ιερή στιγμή για το παιδί, εφόσον δεν γελάει εις βάρος κάποιου άλλου.

Πριν από λίγες ημέρες μια παλιά μου μαθήτριά μου έστειλε ένα μήνυμα: «Σας αγαπώ πάντα... Ήμουν μαθήτριά σας δεκαετία 80... Μας κάνατε πλάκα τσα πίσω από την κουρτίνα...»

Γιατί η σχολική τάξη είναι μια μεγάλη αγκαλιά. Και μέσα στην αγκαλιά χωράει πολύ κλάμα και πολύ γέλιο. Αυτό που δεν χωράει είναι η κάμερα, φανερή ή κρυφή.

Ο Νίτσε έλεγε ότι ο δάσκαλος είναι ο κατεξοχήν πατέρας. Εγώ, λοιπόν, σας λέω πως ο δάσκαλος πρέπει να είναι η κατεξοχήν μητέρα. Και πρέπει να παραμείνει μητέρα που δεν υποκαθίσταται, ούτε αντικαθίσταται από την τεχνολογία.

Το μισό χαρτοφυλάκιο της κυρίας Κεραμέως μαγνητοσκοπείται και προβάλλονται από την τηλεόραση λειτουργίες και ακολουθίες. Ας μείνει το άλλο μισό χαρτοφυλάκιο στην ησυχία του. Με την μαγνητοσκόπηση του μαθήματος δεν εξυπηρετείται η παιδεία. Η πολιτική του υπουργείου παιδείας εξυπηρετείται. Κανένας και καμιά εκπαιδευτικός με στοιχειώδη αυτοσεβασμό δεν πρέπει να ενδώσει σε αυτήν την πολιτική. Με το όχι στη μαγνητοσκόπηση διαφυλάσσουμε τις θεμελιώδεις αξίες της δημοκρατικής παιδείας και της ανθρωπιάς μας.

Πηγή: <https://giorgosthalassis.com>